

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

10.07.2024

Lēmums Nr. 4-02/45/2024
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Limbažu novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90009114631, juridiskā adrese: Rīgas iela 16, Limbaži, Limbažu novads LV – 4001, e – pasta adrese: pasts@limbazunovads.lv.

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “METRUM”, reģistrācijas Nr. 40103947826, juridiskā adrese: Ģertrūdes iela 47–4, Rīga, LV–1011; e – pasta adrese: metrum@metrum.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālplānojums teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka “Aloja” pirmajai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā¹(turpmāk – Lokālplānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2024. gada 25. maija vēstule Nr. 96/a/90–2024 “Iesniegums par lokālplānojuma izstrādi teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka “Aloja” pirmajai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā” (turpmāk – Vēstule), 2024. gada 24. maija iesniegums “Par lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka vēja parka “Aloja” pirmajai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā” (turpmāk – Iesniegums), Limbažu novada domes 2024. gada 25. janvāra lēmums Nr. 51 (prot. Nr. 2, 49.) “Par lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka “Aloja” pirmajai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā” (turpmāk – Lēmums) un tā 2. pielikums “Darba uzdevums lokālplānojumam teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka “Aloja” pirmajai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā” (turpmāk – Darba uzdevums)², Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2024. gada 8. marta vēstule Nr. 11.2/AP/2812/2024 “Nosacījumi lokālplānojuma izstrādei Braslavas pagastā, Limbažu novadā”, Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2024. gada

¹ Atbilstoši Limbažu novada domes 2024. gada 25. janvāra lēmumam Nr. 51 (prot. Nr. 2, 49.) “Par lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka “Aloja” pirmajai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā” Lokālplānojuma teritorija ietver zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 6644 001 0114, 6644 001 0096, 6644 001 0001, 6644 001 0066, 6644 001 0157, 6644 001 0068, 6644 001 0069, 6644 001 0064, 6644 001 0159, 6644 001 0102, 6644 001 0091, 6644 001 0126, 6644 001 0095.

² Pieejami tīmekļvietnē: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_29267.

27. februāra vēstule Nr. 4.8/1096/2024-N “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”, Veselības inspekcijas 2024. gada 2. aprīļa vēstule Nr. 2.4.8.–1./326 “Par viedokli par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību lokālplānojuma izstrādei”, Biroja 2024. gada 21. jūnija vēstule Nr. 4-01/816/2024 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepieciešamības izvērtēšanu un lēmuma izdošanas termiņa pagarinājumu”.

Plānošanas dokumenta Sagatavotājas viedoklis:

Plānošanas dokumenta Sagatavotāja uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams piemērot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo:

- 1) Lokālplānojuma izstrādes pamatojums un mērķis nav pretrunā Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2022. – 2046. gadam (turpmāk – Stratēģija).
- 2) Lokālplānojums tiks izstrādāts atbilstoši Limbažu novada domes apstiprinātajam Darba uzdevumam, ievērojot institūciju nosacījumos izvirzītās prasības, kā arī spēkā esošo normatīvo aktu prasības. Par Lokālplānojuma redakciju tiks saņemti atzinumi no institūcijām, tai skaitā Dabas aizsardzības pārvaldes, Valsts vides dienesta un Veselības inspekcijas.
- 3) Ar 2023. gada 28. augusta Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – Birojs) lēmumu Nr. 5-02-1/22/2023 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” paredzētajai darbībai vēja parka “Aloja” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai, piemērots ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – IVN). Birojs 2023. gada 14. septembrī ir izdevis IVN programmu Nr. 5-03/16/2023.
- 4) IVN ietvaros tiks daudzpusīgi vērtēta paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un sniegts tās novērtējums.
- 5) Nav prognozējams, ka Lokālplānojuma Stratēģiskā novērtējuma procesa ietvaros tiks veikts papildus ietekmes novērtējums uz dabas vērtībām vai bioloģisko daudzveidību, kas jau nebūtu veikts IVN procesa ietvaros.
- 6) Stratēģiskā novērtējuma procesa ietvaros sagatavotajā vides pārskatā konsolidētā veidā tiktu ietverti jau IVN procesa ietvaros veikto ietekmju novērtējumu uz dabas vērtībām vai bioloģisko daudzveidību secinājumi.
- 7) Lokālplānojuma risinājumi tiks saskaņoti ar IVN procesā veiktās iespējamās ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Birojam³ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.

³ Likuma 6. panta pirmā daļa.

2. 2024. gada 24. maijā⁴ Birojā saņemta Sagatavotājas Vēstule, kurā sniegta informācija par Lokālpilnojumā izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Lokālpilnojums tiek izstrādāts saistībā ar Stratēģiju⁵ un spēkā esošo Alojās novada⁶ teritorijas pilnojumā 2013. – 2024. gadam⁷ (turpmāk – Teritorijas pilnojums).
 - 2.2. Lokālpilnojumā teritorijā ir iekļautas 13 zemes vienības Limbažu novada Braslavas pagastā (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 6644 001 0114, 6644 001 0096, 6644 001 0001, 6644 001 0066, 6644 001 0157, 6644 001 0068, 6644 001 0069, 6644 001 0064, 6644 001 0159, 6644 001 0102, 6644 001 0091, 6644 001 0126 un 6644 001 0095). Lokālpilnojumā teritorijas platība ir 389,21 ha.
 - 2.3. Lokālpilnojums tiek izstrādāts, lai īstenotu SIA “Utilitas Wind” ieceri par vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) būvniecību Lokālpilnojumā teritorijā. Lokālpilnojumā teritorija ir daļa no plānotā vēja parka “Aloja” (kopējā platība 781,4 ha), kurā paredzēts izbūvēt VES un saistīto infrastruktūru Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojās un Braslavas pagastos. Vēja parkā “Aloja” plānots uzstādīt līdz 31 VES. Kopējo uzstādāmo VES skaitu, to izvietojumu un parka kopējo jaudu ir paredzēts noteikt IVN procesa ietvaros. Lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, no vēja parka tiks izbūvēta jauna kabeļu līnija, kas tiks pieslēgta esošai 330 kV līnijai “TEC– 2 – Kilingi–Nomme”, izbūvējot jaunu apakšstaciju Limbažu novada Braslavas pagastā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 6644 001 0157, kas ir iekļauta Lokālpilnojumā teritorijā. Birojs 2023. gada 28. augustā ir pieņēmis lēmumu Nr. 5-02-1/22/2023 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” vēja parka “Aloja” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai un 2023. gada 14. septembrī ir izdevis IVN programmu Nr. 5-03/16/2023⁸.
 - 2.4. Atbilstoši Stratēģijā noteiktai novada telpiskai struktūrai, Lokālpilnojumā teritorija atrodas ārpus ainaviski vērtīgām un kultūrvēsturiski nozīmīgām teritorijām un aizsargājamām dabas teritorijām, kurās nav pieļaujama vēja parku būvniecība. Atbilstoši Teritorijas pilnojumam, Lokālpilnojumā teritorijas lielākai daļai noteiktas funkcionālās zonas “Lauku zemes (L)” un “Mežu teritorijas (M)”. Atsevišķās zemes vienībās ūdensobjektu teritorijas noteiktas kā “Ūdeņu teritorija” (Ū). Zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu 6644 001 0096 un 6644 001 0095 noteiktā funkcionālā zona ir “Transporta infrastruktūras teritorija (TI)”. Saskaņā ar Teritorijas pilnojumā Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN) VES būvniecība funkcionālajās zonās “Lauku teritorijas (L)” un “Mežu teritorijas (M)” nav atļauta. Teritorijas pilnojumā TIAN 7.6. nodaļā “Alternatīvā energoapgāde” noteikti ierobežojumi VES izvietošanai.
 - 2.5. Lai realizētu plānoto vēja parka “Aloja” būvniecību, nepieciešami grozījumi spēkā esošajā Teritorijas pilnojumā, Lokālpilnojumā teritorijai nosakot funkcionālās zonas “Lauksaimniecības teritorija” (L) apakšzonu, kurā atļauta “Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki” un “Inženiertehniskā

⁴ Biroja reģ.nr. 4-01/1601.

⁵ Pieejama tīmekļvietnē: <https://www.limbazunovads.lv/lv/limbazu-novada-ilgtspējīgas-attīstības-stratēģijas-2022-2046gadam>.

⁶ Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam no 2021. gada 1. jūlija bijusī Alojās novada administratīvā teritorija ir iekļauta Limbažu novadā.

⁷ Pieejams tīmekļvietnē https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_137.

⁸ Informācija par IVN procedūras gaitu pieejama Biroja tīmekļa vietnē: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-aloja-un-ta-saistitas-infrastrukturas-buvnieciba-valmieras-novada-skankalnes-un-vecates-pagastos-un-limbazu-novada-alojas-un-braslavas-pagastos-sia-utilitas-wind>.

infrastruktūra (14001)” zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts “Lauku zemes (L)”, un funkcionālās zonas “Mežu teritorija” (M) apakšzonu, kurā atļauta “Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki” un “Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)” zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts “Mežu teritorijas (M)”. Saskaņā ar Darba uzdevuma 2.1. punktu, zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu 6644 001 0096 un 6644 001 0095 paredzēts noteikt funkcionālo zonu “Transporta infrastruktūras teritorija (TR)”. Izstrādājot Lokālplānojumu, cita starpā tiks precizēti aprobežojumi, nosakot prasības katras zemes vienības teritorijas izmantošanai un apbūvei, nodrošināt piekļuvi jaunizveidotajām zemes vienībām.

- 2.6. Atbilstoši DAP Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” publiski pieejamai informācijai⁹ Lokālplānojuma teritorijā ir reģistrēti Eiropas Savienības nozīmes aizsargājami biotopi “9010* Veci vai dabiski boreālie meži” un “91D0* Purvaini meži”, kā arī īpaši aizsargājamo sugu atradnes un dižkoki. Lokālplānojuma teritorija atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā. Iesniegumā norādīts, ka kopumā vēja parks “Aloja” plānots Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta neitrālajā zonā, kura atbilstoši Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta likumam ir noteikta, lai veicinātu biosfēras rezervāta teritorijā esošo apdzīvoto vietu līdzsvarot un ilgtspējīgu attīstību. Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 303 “Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 2. pielikumā noteiktas teritorijas, kur ir atļauta VES būvniecība bez augstuma ierobežojuma, ievērojot šādus nosacījumus: 1) VES izvietojamas pēc DAP rakstiskas atļaujas saņemšanas un 2) VES izvietojamas grupās, kurās VES skaits nepārsniedz 20, pēc iespējas samazinot attālumu starp blakus esošajām VES, un attālums starp VES grupām nav mazāks par 2 km. Iesniegumā norādīts, ka Lokālplānojuma teritorija ietilpst teritorijā, kur ir atļauta VES būvniecība bez augstuma ierobežojumiem.
 - 2.7. Lokālplānojuma teritorijā plānotā darbība atbilst Likuma 1. pielikuma 26.¹ punktā noteiktajai darbībai, kur ietekmes novērtējums ir nepieciešams VES būvniecībai, ja to kopējā jauda ir 50 MW un vairāk.
3. Darba uzdevumā cita starpā ir noteikti šādi Lokālplānojuma izstrādes uzdevumi:
 - 3.1. Lokālplānojumā iekļaut Lokālplānojuma teritorijas un tai pieguļošo platību 800 m rādiusā ap to esošās situācijas aprakstu un analīzi, piekļūšanu teritorijai VES būvniecības un ekspluatācijas laikā.
 - 3.2. Izvērtēt Lokālplānojuma teritorijā plānotās funkcionālās zonas ietekmi uz blakus esošo zemesgabalu pašreizējo un atļauto izmantošanu, t.sk., VES ietekmi uz 800 m rādiusā no Lokālplānojuma teritorijas robežas uz esošo dzīvojamo, viensētu apbūvi, un to attīstības iespējām.
 - 3.3. Lokālplānojumā pamatot teritorijas funkcionālā zonējuma maiņas nepieciešamību.
 - 3.4. Izvērtēt iespējamus risinājumus VES saražotās enerģijas uzglabāšanai.
 - 3.5. Izstrādāt TIAN Lokālplānojuma teritorijai, noteikt apbūves parametrus, precizēt funkcionālo zonu galvenos izmantošanas veidus un atļautās papildizmantošanas, noteikt prasības vides piesārņojuma mazināšanai, izvirzīt prasības transporta un satiksmes infrastruktūras plānošanai, inženierkomunikāciju izvietojumam, ja nepieciešams, noteikt prasības apbūves ierobežojumiem.

⁹ Tīmekļvietne: <https://ozols.gov.lv/pub> (skat. 08.07.2024.).

- 3.6. Atbilstoši mēroga noteiktībai precizēt apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem noteiktas aizsargjoslas.
 - 3.7. Grafiskajā daļā izstrādāt perspektīvos transporta infrastruktūras un organizācijas risinājumus, inženiertehniskās infrastruktūras risinājumus.
 - 3.8. Paskaidrojuma rakstā iekļaut informāciju un kartogrāfisko materiālu par teritorijām, kuras skar apbūves ierobežojumi.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Iesniegumam pievienotas:
- 4.1. Dienesta 2024. gada 8. marta vēstule Nr. 11.2/AP/2812/2024 “Nosacījumi lokālpilnojumā izstrādei Braslavas pagastā, Limbažu novadā”. Dienests, ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, secina, ka Lokālpilnojumam būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo Lokālpilnojumā paredzētā darbība – vairāku VES (vēja parka) ierīkošana un citi iespējamie risinājumi Teritorijas plānojuma grozījumos var atstāt būtisku ietekmi uz vidi un cilvēku veselību. Ņemot vērā, ka Lokālpilnojumā teritorija robežojas ar Valmieras novada teritoriju, Dienests Lokālpilnojumā izstrādē un apspriešanā aicina sadarboties ar Valmieras novada pašvaldību. Dienests izvirzījis nosacījumus Lokālpilnojumā izstrādei, tostarp:
 - 4.1.1. Lokālpilnojumā risinājumus izvērtēt Stratēģijas kontekstā un nodrošināt atbilstību tai, t.sk. telpiskās attīstības vadlīnijām.
 - 4.1.2. Lokālpilnojumā risinājumus izvērtēt Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta normatīvo aktu un ainavu ekoloģiskā plāna kontekstā un nodrošināt atbilstību tiem.
 - 4.1.3. Uzrādīt vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, ievērojot saimnieciskās darbības aprobežojumus tajās, atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām.
 - 4.1.4. Uzrādīt funkcionālo zonējumu, kurā tiks atļauta VES būvniecība Lokālpilnojumā teritorijā. TIAN iekļaut prasības VES maksimālajam augstumam. Lokālpilnojumā uzrādīt teritorijā esošās dzīvojamās ēkas, kā arī ārpus Lokālpilnojumā teritorijas ietekmes areālā esošās dzīvojamās mājas, t.sk. arī Valmieras novada teritorijā.
 - 4.1.5. Uzrādīt piebraucamos ceļus plānotajām VES.
 - 4.1.6. Lokālpilnojumā jāiekļauj teritorijas un pieguļošo platību (t.sk. iespējami ietekmētās teritorijas ārpus Lokālpilnojumā, arī Valmieras novada teritorijā) esošās situācijas apraksts un izvērtējums (vides un dabas resursu izvērtējums, tai skaitā teritorijas ainaviskā kvalitāte u.tml.). Lokālpilnojumā izstrādē iekļaut ainavu eksperta atzinumu par ietekmi uz teritorijas ainavisko kvalitāti, kā arī pasākumiem, kas jāparedz ainaviskās kvalitātes saglabāšanai, it īpaši no nozīmīgākajiem skatu punktiem. Lokālpilnojums jāizstrādā saskaņā ar šajā atzinumā iekļautajiem nosacījumiem / secinājumiem, atzinums jāpievieno Lokālpilnojumam. TIAN iekļaut prasības ainavas kvalitātes nodrošināšanai.

- 4.1.7. Ņemot vērā, ka būtiska daļa Lokālplānojuma teritorijas atrodas mežā, kā arī tajā un salīdzinoši netālu no tās vairākās vietās novērotas īpaši aizsargājamo putnu sugas, izstrādāt ekspertu (par sugu grupu – putni un zīdītāji-sikspārņi) atzinumus par paredzētās darbības (vēja parka būvniecības un ekspluatācijas) ietekmi uz ietekmes zonā esošajām īpaši aizsargājamām putnu un sikspārņu sugām un to dzīvotnēm. Lokālplānojumā ņemt vērā izpēšu rezultātus, ekspertu ieteikumus iekļaut TIAN.
- 4.1.8. Lokālplānojumā izvērtēt teritorijā plānotās funkcionālās zonas un paredzēto darbību ietekmi uz tajās un tuvākajā apkārtnē esošo un plānoto izmantošanu, nepieļaujot risinājumus, kas var radīt būtisku vides kvalitātes pasliktināšanos, īpašu vērību pievēršot Lokālplānojuma teritorijā un tuvumā esošās dzīvojamās un publiskās apbūves vides kvalitātes saglabāšanai (trokšņa traucējumi, vibrācijas, elektromagnētiskais starojums, mirgošanas efekts, avāriju riski un citi aspekti). Ievērot Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 163. un 163.¹ punktos noteiktos attālumus, atbilstoši tam – ap plānotajām VES iezīmēt buferzonas vismaz 500 – 800 m rādiusā, atkarībā no Lokālplānojumā atļautās VES jaudas. Ja pagaidām nav zināmas VES atrašanās vietas, Lokālplānojumā uzrādīt normatīviem atbilstošas buferzonas ap esošajām dzīvojamām mājām, kurās VES būvniecība nav atļauta, t.sk. arī ārpus Lokālplānojuma teritorijas, arī Valmieras novada teritorijā.
- 4.2. DAP administrācijas 2024. gada 27. februāra vēstule Nr. 4.8/1096/2024-N “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”. DAP administrācija izteikusi viedokli, ka saskaņā ar Likuma 4. panta trešo daļu un 23.² pantā noteiktajiem Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijiem Lokālplānojumam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
- 4.3. Veselības inspekcijas 2024. gada 2. aprīļa vēstule Nr. 2.4.8.–1./326 “Par viedokli par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību lokālplānojuma izstrādei”. Veselības inspekcijas ieskatā Lokālplānojumam nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, lai novērtētu iespējamus riskus, kas saistīti ar maksimāli pieļaujamo VES jaudu, augstumu, daudzumu un izvietojumu plānotā vēja parka teritorijā, saistībā ar to ilgtermiņa ietekmi uz vidi un iedzīvotājiem, uzmanību vēršot trokšņa, vibrāciju, ietekmes uz ainavu, mirgošanas efekta un atstarošanās, elektromagnētisko traucējumu ietekmes uz cilvēku veselību un dzīves kvalitāti vērtējumam VES un vēja parka ekspluatācijas laikā.
5. Lokālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Sagatavotājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:
- 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai

ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.

- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 5.3. Atbilstoši Lēmumā, Darba uzdevumā un Iesniegumā sniegtajai informācijai Lokālplānojums tiek izstrādāts ar mērķi radīt priekšnoteikumus vēja parka “Aloja” daļas un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Lokālplānojuma teritorijā. Birojs konstatē, ka Lokālplānojuma būtība un ar to izstrādes uzdevumi ir saistīti un pakārtoti Likuma 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 26.¹ punkta¹⁰ darbības vietas identificēšanai, kas ir atkarīga no ietekmes uz vidi, tādēļ pakļaujama atbilstīgam novērtējumam (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).
- 5.4. Lai īstenotu ieceri veikt vēja parka “Aloja” daļas būvniecību Lokālplānojuma teritorijā, ar konkrēto plānošanas dokumentu paredzēts veikt grozījumus spēkā esošajā Teritorijas plānojumā un atbilstoši Noteikumu Nr. 240 nosacījumiem noteikt funkcionālās zonas “Lauksaimniecības teritorija” (L) apakšzonu, kurā atļauta “Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki” un “Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)” zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts “Lauku zemes (L)”, un funkcionālās zonas “Mežu teritorija” (M) apakšzonu, kurā atļauta “Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki” un “Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)” zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts “Mežu teritorijas (M)”, kā arī zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu 6644 001 0096 un 6644 001 0095 noteikt funkcionālo zonu “Transporta infrastruktūras teritorija (TR)”. Ņemot vērā Lokālplānojuma izstrādes mērķi un Lokālplānojuma teritorijas platību (389,21 ha), kā arī to, ka Lokālplānojuma teritorijā atbilstoši Teritorijas plānojuma TIAN nosacījumiem VES izbūve līdz šim nav atļauta, secināms, ka ar plānošanas dokumentu paredzētas būtiskas izmaiņas teritorijas turpmākajā izmantošanā salīdzinājumā ar pašreizējo atļauto izmantošanu (Likuma 23.² panta 3. punkta “d” apakšpunkts).
- 5.5. Ar Lokālplānojuma izstrādi cita starpā ir paredzēts pieļaujāmības aspektā izvērtēt tādus jautājumus kā VES trokšņa ietekme, ietekme uz dzīvojamām apbūves vietām, ainavu, biotopiem, putniem un sīkspārņiem. Šādas prasības ietvertas gan Lokālplānojuma Darba uzdevumā, gan institūciju izvirzītajos nosacījumos. Secināms, ka Lokālplānojuma teritorija nav nodrošināta ar plānotās attīstības nepieciešamo infrastruktūru, un no Darba uzdevuma izriet, ka ar plānošanas dokumenta izstrādi ir nepieciešams Lokālplānojuma teritorijā izstrādāt transporta

¹⁰ Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkts: “Vēja elektrostaciju būvniecība, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk, izņemot tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kurai piemērojams sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu”.

infrastrukturā risinājumus. Ievērojot minēto, secināms, ka Lokālpilnoņuma izstrādes priekšnosacījumi un jautājumi, kurus ar plānošanas dokumentu paredzēts risināt un izsvērt, aptver vides problēmas un jomas, kas tieši saistītas ar plānotā VES parka ietekmes uz vidi novērtējumu un tā ietvaros paredzēto nosacījumu izstrādi (darbības realizācijai, tās izvietojumam, pieļaujāmībai).

- 5.6. Iesniegumā kā viens no apsvērumiem, kāpēc konkrētajam plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams, norādīts, ka Lokālpilnoņuma risinājumi attiecībā uz VES izvietojumu un ar to darbību saistītās nepieciešamās infrastruktūras plānošanu tiks pamatoti ar IVN procesā veikto vēja parka "Aloja" un saistītās infrastruktūras būvniecības un ekspluatācijas ietekmju vērtējumu. Netiek prognozēts, ka Lokālpilnoņuma Stratēģiskā novērtējuma procesa ietvaros tiks veikts papildus ietekmes novērtējums uz dabas vērtībām vai bioloģisko daudzveidību, kas jau nebūtu veikts IVN procesa ietvaros. Šajā kontekstā Birojs vērs uzmanību, ka apstākļi, ka Lokālpilnoņuma teritorijā paredzētajai darbībai ir piemērots un tiek veikts IVN¹¹, vispārēji nevar būt par pamatu secinājumam, ka Lokālpilnoņumam Stratēģiskais novērtējums nebūtu piemērojams. Birojs vērs uzmanību, ka katrai no novērtēšanas procedūrām ir savs mērķis un uzdevums, tādēļ katrā gadījumā jāvērtē plānošanas dokumenta būtība un risinājumi. Turklāt IVN pēc būtības neaptver to jautājumu loku, kas jārisina un jāvērtē teritorijas attīstības plānošanas līmenī. Šāda novērtējuma ietvarā cita starpā jāņem vērā arī pašvaldības konceptuālais ilgtermiņa redzējums novada teritorijas attīstībai, Lokālpilnoņuma risinājumu un plānotās attīstības ieceres iederību tajā, iedzīvotāju (zemes īpašnieku) intereses, saistošo normatīvo aktu prasības, alternatīvie plānošanas risinājumi teritorijas turpmākai izmantošanai, apzinot un novēršot iespējamās konfliktsituācijas starp dažādiem teritorijas izmantošanas veidiem ne vien konkrētās Lokālpilnoņuma teritorijas robežās, bet arī kopskatā ar tuvākajā apkārtnē plānoto / atļauto izmantošanu. Turklāt šajā gadījumā jāņem vērā arī apstākļi, ka vēja parka "Aloja" un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai ir uzsākta četru atsevišķu lokālpilnoņumu izstrāde Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos¹². Ņemot vērā to, ka VES un attiecīgas infrastruktūras būvniecība visās šajās teritorijās ir saistīta (viena paredzētā darbība) un varbūtējais VES novietojums ir atkarīgs no visu VES savstarpējo un summāro ietekmju novērtējuma, visu četru lokālpilnoņumu izstrāde un ietekmju novērtējums (gan plānošanas dokumentu, gan paredzētās darbības līmenī) jāveic saskaņoti un paralēli, lai nodrošinātu atbilstošu risinājumu izstrādi.
6. Ņemot vērā iepriekš norādīto, tostarp Dienesta, DAP administrācijas un Veselības inspekcijas viedokļus, Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama. Turklāt viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts), kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību. Veicot

¹¹ Saskaņā ar Likuma 1. panta 2. punktu ietekmes uz vidi novērtējums ir procedūra, kas veicama šajā likumā noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos.

¹² Informācija par plānošanas dokumentu izstrādes uzsākšanu pieejama tīmekļvietnēs: https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_28907, https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_29265, https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_29267, https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_29269.

Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. cilvēku veselību (Likuma 23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “d” apakšpunkts, 4. punkta “a” un “b” apakšpunkts), sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu.

7. Plānošanas dokumenta risinājumi, tostarp visas Lokālplānojuma TIAN atļautās darbības, jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk., sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības. Konkrētajā gadījumā šī nosacījuma izpilde nozīmē arī to, ka vides pārskats sagatavojams kopskatā ar paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem un visu četru izstrādē esošo lokālplānojumu risinājumiem (skat. šī lēmuma 5.6. punktu) un veikto Stratēģisko novērtējumu rezultātiem. Šajā kontekstā Birojs papildus rekomendē izstrādāt vienotu vides pārskatu visai plānotās darbības teritorijai, aptverot lokālplānojumu teritorijas viena novada robežās (konkrētajā gadījumā – Limbažu novada) un tam pieguļošās teritorijas Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos, kurās plānotie vēja parka “Aloja” risinājumi skar Limbažu novada teritoriju.
8. Sagatavojot vides pārskatu, ir jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais, ka “izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi”.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
2. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.
3. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.
4. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka Lokālplānojums atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts, Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkts), citu starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “d” apakšpunkts, 4. punkta “a” un “b” apakšpunkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālplānojumam teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka “Aloja” pirmajai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Ilze Lielvalode,
ilze.lielvalode@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Limbažu novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.
3. SIA "Metrum", e – pasts: metrum@metrum.lv.